

Opmærksomhed —, og der findes en saadan Udtalelse f. Ex. om Theaterforlaget, at „jo flere Mytter og Ulemper der er forbundet med Gjen-nemførelsen af dette Forslag, jo mere maa de af-strække den nærværende Minister fra at gaa ind paa det, fra at tage det Ansvar paa sig at gjen-nemføre det. Det er altsaa kun forsaavidt en Beskyttelse, en yderligere Forstærkning af det Mid-del, der anvendes, jo mere man kan paapege, at det har mange, mange flere Ulemper end dem, der ere anførte i Betænkningen, thi det er ikke fjernet fra Flertallet.“ Med andre Ord, jo galere dette Forslag maatte stille det Sele, desto mere tilfredsstillende det den. Hensigt, som Udvalgets Flertal havde dermed. Den ærede sidste Læser udtalte sig i den Henseende lige saa aabent, idet han nemlig udtryffeligt betegnede nogle af de Forslag, hvorom Tvisten ligger mellem Landsthin-get og Regjeringen paa den ene Side og Folke-thinget paa den anden Side, som stillede frem som: „Midler til at gjøre Ende paa en Konflikt med Ministeriet, naar intet andet Middel kunde findes.“ Jeg skal et Dieblit vende mig til denne sidste ærede Læser, som ansaa det for at være sin Opgave at imødegaa den Fremstilling af det hele konstitutionelle Spørgsmaal om Finantslovens Stilling, hoormed en Landsthingsmand, der tidligere har beklædt Pladsen baade som Indenrigs-minister, Finantsminister og Justitsminister, er op-traadt ved Finantslovens første Behandling i det andet Thing. Jeg vilde ønske, at dette allerede berømte Foredrag, der altid vil hævde en varig Plads ved enhver Drøftelse af vor statsretlige Tilstand, havde fundet en noget mere jevnbyrdig Mod-stander, og at Imødegaaelsen havde vidnet om noget grundigere Studium af de forskellige Spørgs-maal, som knytte sig til denne Sag. (B. Chris-tensen: Lær de sætte Dem paa Dommerstolen derover?) Ja, i den Henseende tillade vi os at fatte os „paa Dommerstolen“ overfor hinanden. Det generer aldrig forskellige Medlemmer at kri-tisere hinanden indbyrdes, og jeg vil tage mig den Frihed lige saa fuldt som de Herrer. Det ærede Medlem kaldte det omtalte Foredrag den vedkom-mende Politikers „Testamente“, og det kan jo gjerne være, at der til dette Udtryk knyttede sig et vist Ønske om, at det politiske Liv — jeg tror ikke, at man ogsaa tænker paa det menneskelige eller det borgerlige Liv — ikke for længe maatte være belempret med de Gamle, der anlagde saadanne Anskuelser, men at de snart maatte forlade den praktisk-politiske Verden (Modsigelse af Boffen). Vel, det er muligt, at dette ikke har været Men-ningen; dersom Meningen da har været den anden, nemlig at det er et politisk Testamente, som i et meget betydningsfuldt Dieblit af vort politiske Liv er fremkommet fra ven Mand, der har været Ord-sfører for Grundloven af 5te Juni 1849 paa et Tidspunkt, da Mange af dem, der nu føre det meget store Ord i disse Spørgsmaal, vilde have

været ganske ude af Stand til enten praktisk eller theoretisk at virke for disse Anskuelsers Gjen-nemførelse, været Ordsvær paa en Tid, hvor det gjaldt om at skrive en Lov, der kunde være Bæ-rer af Landets Udvikling — dersom Meningen har været at fremhæve Betydningen af, at denne Grundlovens Ordsvær nu efter lang Tids Forløb, efter en hel Menneskealder udtaler sig paany for sin Medborgere om de mange store og vigtige Spørgsmaal, der nu ere gjorte til Gjenstand for Strid, og fremsætter for dem, hvad der gjerne kan kaldes et „Testamente“ i denne politiske Forstand — dersom det er dette, det ærede Medlem har ment, saa skal det være mig en Fornøjelse at slutte mig til ham, og jeg haaber da, at dette Testamente maa kunne faae den rette Indflydelse langt ud over det nuværende Dieblit og maa kunne blive i kommende Tider en virkelig Ariadne- Traad gennem de store Vanskeligheder, som be-standig vilde stige og voxe, fordi de ærede Herrer, idet de kun sætte Blikket paa den ene Side af det politiske Liv, mere og mere opildne hinanden i at tro, at det er dem, der ere de Angrebne, at det er dem, som værge sig, medens det i Virke-ligheden er dem, som føre Angrebet og optræde helt igennem offensivt (Afbrudelse). Ja, disse Ting ere jo aldeles ikke afgjorte ved nogen som helst Læser. Deres Læser veier saa uendelig Lidt i Begtsskaalen, naar en Gang Historien skal skrives om, hvorledes det gik til med denne poli-tiske Konflikt i Danmark (Kjæt: Hvem skal skrive den?). Denne Historie vil ikke blive skreven af det ærede Medlem og heller ikke af mig; den vil som al politisk Historie blive skreven af den folke-lige Bevidsthed, som pleier at være stærk nok til at gennemleve de lidensfabelige Dieblitte, af den surde Sands, der forstaar at glemme alt det Til-fælbige og Opstruede, for at finde det Varige og altid Sande. Denne Magt vil en Gang skrive denne Historie og komme til at udtale sig om de Punkter, der nu ligge os imellem. Det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgtreds (Boffen), til hvem jeg vender tilbage, vilde, for at imøde-gaa den omtalte Fremstilling af den nævnte Po-litiker, give os et Billede af, hvorledes det var gaaet til, at vi havde Forfatningen, som den nu ligger for. Han skildrede det saaledes, at vi i Forfatningen af 18de November 1863 havde et Normalbudget og visse Regler for, hvorledes Fi-nantslovens Behandling skulde foregaa, men at vi saa i 1866 forandrede dette og fik den Til-stand, vi nu have. Han spjede yderligere til, at der havde været en stærk Kamp netop for at blive af med Fællesforfatningens Normalbudget, og at man kun paa Betingelse af, at man fik den nu-værende Ordning af Finantslovs-spørgsmaalet, var gaaet ind paa den forandrede Sammensætning af Landsthinget. Dette afviger en Del fra, hvad der staar for min Erindring; thi den fortæller mig ikke Noget om, at der har været en saa stærk